

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore Januar - mart 2018. godine^(p)

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za period januar-mart 2018. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 595,8 miliona eura, što ukazuje na rast od 10,6 % u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 93,9 miliona eura, a **uvoz** 502 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio veći za 14,2%, a uvoz veći za 10%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 18,7% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine (18%).

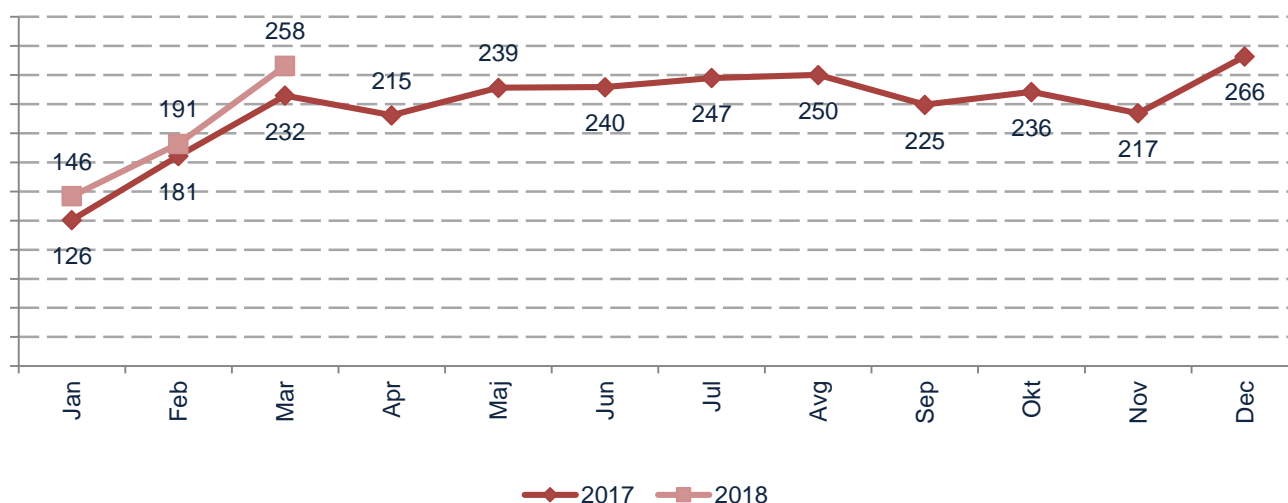
U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljeni **Proizvodi svrstani po materijalu** (sektor 6), u iznosu od 27,8 miliona eura (koji čine: Obojeni metali – 19 mil. eura i Gvožđe i čelik – 5,8 mil. eura).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 146,3 miliona eura (koji čine: Drumaska vozila – 40,4 mil. eura i Električne mašine, aparati i uređaji - 28,8 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (21,2 mil. eura), Mađarska (11 mil. eura) i Turska (6,7 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (86,5 mil. eura), Kina (70,4 mil. eura) i Njemačka (43,2 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima

				u hilj. EUR	
PERIOD	UVOZ	IZVOZ	TRGOVINSKI BILANS		
2017					
Januar	101 405	24 248	-77 157		
Februar	154 209	26 424	-127 786		
Mart	200 887	31 522	-169 365		
April	184 687	30 816	-153 871		
Maj	210 358	28 842	-181 516		
Jun	214 518	25 060	-189 458		
Jul	216 587	30 835	-185 752		
Avgust	204 681	45 374	-159 307		
Septembar	193 722	30 742	-162 980		
Oktobar	203 215	32 221	-170 994		
Novembar	188 209	29 049	-159 161		
Decembar	231 024	36 331	-194 692		
2018					
Januar	120 516	25 918	-94 597		
Februar	161 537	29 958	-131 579		
Mart	219 907	37 998	-181 909		

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Mar 2017		Jan-Mar 2018		Jan-Mar 2017		Jan-Mar 2018		Jan-Mar 2017	Jan-Mar 2018
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
SVIJET	100.0	82 193	100.0	93 874	100.0	456 501	100.0	501 959	-374 308	-408 085
Evropa	85.7	70 451	91.6	85 952	83.5	381 344	79.4	398 355	-310 893	-312 403
EU	36.7	30 153	44.3	41 613	47.5	216 923	47.9	240 201	-186 770	-198 588
CEFTA¹	39.5	32 465	36.2	33 944	30.7	140 041	26.4	132 310	-107 576	-98 366
Afrika	0.8	617	0.7	636	0.3	1 373	0.3	1 637	-756	-1 001
Azija	13.1	10 741	7.2	6 731	14.4	65 563	18.6	93 466	-54 822	-86 735
Amerika	0.4	357	0.2	165	1.8	8 147	1.9	8 461	-7 790	-8 296
Okeanija	0.0	27	0.4	390	0.0	75	0.0	41	-48	349
SAD	0.2	203	0.1	123	0.7	3 103	0.8	4 235	-2 900	-4 112
Kina	1.6	1 299	6.9	6 468	9.5	43 194	14.0	70 382	-41 895	-63 914
Rusija	0.4	289	0.4	410	0.3	1 258	0.2	1 004	-969	-594
Švajcarska	1.9	1 545	2.3	2 179	1.3	5 733	1.2	6 182	-4 188	-4 003
Japan	0.5	387	0.0	40	0.9	4 303	0.8	4 205	-3 916	-4 165
Turska	6.6	5 465	7.1	6 691	3.0	13 701	3.0	15 292	-8 236	-8 601
Brazil	0.0	0	0.0	0	0.5	2 353	0.3	1 416	-2 353	-1 416

¹ Albanija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS		
	%	u hilj. EUR			%	u hilj. EUR			u hilj. EUR		
		2017	2017 Jan-Mar	2018 Jan-Mar		2017	2017 Jan-Mar	2018 Jan-Mar	2017	2017 Jan-Mar	2018 Jan-Mar
S V I J E T	100.0	371 463	82 193	93 874	100.0	2 303 503	456 501	501 959	-1 932 040	-374 308	-408 085
Evropska unija	34.7	129 031	30 153	41 613	47.4	1 091 585	216 923	240 201	-962 554	-186 770	-198 588
Austrija	0.5	1 761	301	695	1.9	42 911	7 864	7 336	-41 150	-7 563	-6 641
Belgija	0.2	778	216	207	0.5	11 719	3 176	2 585	-10 940	-2 960	-2 379
Bugarska	0.6	2 317	1 021	1 135	0.6	12 930	2 164	2 335	-10 614	-1 143	-1 200
Češka	1.1	4 192	2 844	3 545	1.3	30 895	8 689	7 009	-26 703	-5 845	-3 465
Danska	0.2	899	414	2 938	0.3	6 722	1 950	1 079	-5 823	-1 536	1 859
Estonija	0.0	41	0	0	0.0	500	61	131	-459	-61	-131
Finska	0.1	200	2	3	0.3	5 839	601	457	-5 639	-599	-454
Francuska	0.9	3 456	885	680	2.3	52 610	9 423	11 743	-49 154	-8 538	-11 063
Grčka	0.0	115	41	52	5.9	135 199	26 409	24 547	-135 084	-26 368	-24 495
Holandija	0.4	1 641	316	264	1.6	36 790	8 003	9 697	-35 149	-7 687	-9 433
Irska	0.0	5	0	2	0.4	10 251	7 012	1 083	-10 246	-7 012	-1 082
Italija	3.5	13 098	3 161	3 347	7.3	168 716	30 973	36 593	-155 618	-27 812	-33 246
Kipar	0.1	452	64	42	0.0	915	55	30	-463	9	12
Letonija	0.0	50	14	2	0.0	711	116	54	-661	-103	-52
Litvanija	3.0	11 088	0	0	0.0	1 131	213	231	9 957	-213	-231
Luksemburg	0.0	66	32	3	0.1	1 244	616	167	-1 178	-583	-163
Mađarska	8.5	31 683	7 953	10 971	0.9	21 027	4 709	4 053	10 657	3 245	6 918
Malta	0.1	380	227	19	0.0	87	2	29	293	225	-11
Njemačka	2.5	9 315	2 699	2 978	8.5	196 101	39 167	43 200	-186 785	-36 468	-40 222
Poljska	4.1	15 250	3 252	4 131	1.7	38 048	6 595	8 585	-22 798	-3 344	-4 453
Portugal	0.0	1	0	0	0.2	3 746	707	658	-3 746	-707	-658
Hrvatska	0.7	2 626	435	662	5.7	131 135	23 354	30 721	-128 508	-22 919	-30 059
Rumunija	0.2	723	208	188	1.3	30 935	6 453	9 994	-30 212	-6 244	-9 806
Slovačka	0.0	66	12	6	0.3	7 896	1 239	1 731	-7 830	-1 228	-1 725
Slovenija	5.4	19 983	4 183	6 454	2.4	55 206	11 309	10 130	-35 223	-7 126	-3 677
Španija	0.1	205	63	3	2.1	47 721	9 071	8 965	-47 515	-9 008	-8 962
Švedska	0.9	3 269	812	917	0.8	19 002	3 099	12 425	-15 733	-2 288	-11 508
Ujedinjeno Kraljevstvo	1.4	5 369	999	2 373	0.9	21 599	3 892	4 634	-16 230	-2 893	-2 261
CEFTA	41.1	152 492	32 465	33 944	31.2	717 605	140 041	132 310	-565 113	-107 576	-98 366
Albanija	2.9	10 944	2 229	2 372	1.5	35 017	7 078	7 996	-24 072	-4 849	-5 624
Bosna i Hercegovina	12.7	47 186	11 497	6 608	6.6	151 954	31 225	31 659	-104 768	-19 729	-25 052
Moldavija	0.0	0	0	0	0.0	546	58	78	-546	-58	-78
Makedonija	1.5	5 741	719	1 146	1.3	30 353	5 482	5 303	-24 612	-4 762	-4 156
Srbija	17.8	65 990	14 776	21 242	21.5	495 703	95 632	86 537	-429 713	-80 856	-65 295
Kosovo	6.1	22 630	3 245	2 577	0.2	4 032	567	738	18 598	2 679	1 839
Ostale zemlje (izvan EU i CEFTA)	24.2	89 940	19 575	18 317	21.5	494 313	99 537	129 448	-404 373	-79 962	-111 131

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po odsjeku SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2017	Index 2017 2016	Jan-Mar 2017	Jan-Mar 2018	Indeks Jan-Mar 18 Jan-Mar 17
	u hilj. EUR		u hilj. EUR		
0-9 UKUPNO	371 463	114.0	82 193	93 874	114.2
0 Hrana i žive životinje	26 400	96.6	5 096	3 963	77.8
00 Žive životinje	65	156.8	12	13	113.7
01 Meso i prerada mesa	11 126	108.9	1 898	2 042	107.6
02 Mliječni proizvodi i jaja	332	95.5	22	81	300,0 ¹
03 Ribe i prerađevine od ribe	78	78.3	62	15	23.5
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	6 157	89.6	1 435	118	8.2
05 Povrće i voće	5 352	74.8	840	804	95.7
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	88	292.4	29	6	20.1
07 Kafa, čaj, kakao i začini	2 345	131.4	675	728	107.9
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	370	134.4	84	129	153.2
09 Razni proizvodi za ishranu	489	95.6	39	28	70.3
1 Piće i duvan	20 551	91.3	2 786	3 217	115.5
11 Pića	19 729	97.1	2 786	3 085	110.7
12 Duvan i proizvodi od duvana	822	37.5	0	132	–
2 Sirove materije, sem goriva	102 740	142.8	21 883	21 364	97.6
21 Kože sirove i krzna nečinjena	3 693	126.4	807	791	98.0
22 Uljano sjeme i plodovi	0	0.2	–	–	–
23 Sirovi kaučuk	–	–	–	1	–
24 Pluta i drvo	28 893	104.6	3 731	4 055	108.7
25 Celuloza i otpaci od hartije	1 271	110.7	268	291	108.7
26 Tekstilana vlakna i otpaci	12	27.7	5	3	61.8
27 Sirova đubriva i minerali	1 401	61.8	665	198	29.8
28 Mineralne rude i otpaci metala	66 939	179.6	16 260	15 872	97.6
29 Životinjske i biljne sirove materije	532	78.1	147	152	103.1
3 Mineralna goriva i maziva	45 985	89.0	16 211	22 264	137.3
32 Kameni ugalj, koks i briketi	4 686	227.4	1 384	1 156	83.5
33 Nafta i naftni derivati	18 024	142.4	1 334	1 828	137.0
34 Gas, prirodni i industrijski	1	300,0 ¹	–	–	–
35 Električna enegrija	23 274	63.0	13 493	19 281	142.9
4 Životinjska i biljna ulja i masti	587	101.2	91	76	84.0
41 Životinjska ulja i masti	407	101.4	62	72	115.0
42 Čvrste biljne masti i ulja	132	82.2	28	2	7.6
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	48	265.0	0	3	300,0 ¹
5 Hemijski proizvodi	17 574	99.9	2 606	5 481	210.3
51 Organski hemijski proizvodi	20	47.4	8	8	103.5
52 Neorganski hemijski proizvodi	681	287.1	70	179	256.1
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	158	137.7	7	5	66.0
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	11 732	118.2	1 788	4 007	224.1
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	1 776	65.6	429	1 085	252.8
56 Đubriva (osim sirovih)	–	–	–	–	–
57 Plastične materije u primarnim oblicima	189	101.0	45	44	97.7
58 Plastične mase u ostalim oblicima	554	113.2	108	123	113.4
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	2 465	65.2	151	31	20.6

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2017	Index 2017 2016	Jan-Mar 2017	Jan-Mar 2018	Indeks Jan-Mar 18 Jan-Mar 17
	u hilj. EUR		u hilj. EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	103 993	120.1	23 176	27 779	119.9
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	241	121.7	51	11	22.3
62 Proizvodi od kaučuka	70	136.9	4	21	300,0 ¹
63 Proizvodi od plute i drveta	1 775	133.2	303	496	163.8
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	991	74.8	545	92	16.8
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	124	39.8	8	77	300,0 ¹
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	4 292	196.2	648	827	127.7
67 Gvožđe i čelik	17 851	124.8	3 370	5 833	173.1
68 Obojeni metali	71 930	114.2	16 956	18 958	111.8
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	6 718	172.6	1 292	1 465	113.3
7 Mašine i transportni uređaji	41 633	133.7	7 814	7 471	95.6
71 Pogonske mašine i uređaji	340	144.5	82	67	81.6
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	1 776	106.8	347	830	239.3
73 Mašine za obradu metala	346	219.2	168	23	13.4
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	12 122	99.3	3 208	2 881	89.8
75 Kancelarijske mašine i za AOP	494	85.0	153	135	87.8
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	1 114	61.4	291	181	62.4
77 Električne mašine, aparati i uređaji	4 516	92.1	925	1 560	168.8
78 Drumska vozila	4 619	60.1	1 391	1 544	111.1
79 Ostala transportna sredstva i opreme	16 305	300,0 ¹	1 249	250	20.0
8 Razni gotovi proizvodi	11 999	103.8	2 529	2 259	89.3
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	268	99.5	144	118	81.7
82 Namještaj i djelovi	926	92.1	147	207	140.9
83 Predmeti za putovanja	37	24.8	8	12	146.5
84 Odjeća	857	85.5	235	264	112.6
85 Obuća	349	64.9	128	100	78.2
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	721	294.2	52	80	154.6
88 Fotoaparati, časovnici	157	300,0 ¹	23	8	34.5
89 Razni gotovi proizvodi	8 683	104.3	1 793	1 470	82.0
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	–	–	–	–	–

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0.

Tabela 5. Uvoz Crne Gore po odsjeku SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2017	Index 2017 2016	Jan-Mar 2017	Jan-Mar 2018	Indeks Jan-Mar 18 Jan-Mar 17
	u hilj. EUR		u hilj. EUR		
0-9 UKUPNO	2 303 503	111.7	456 501	501 959	110.0
0 Hrana i žive životinje	425 957	107.2	78 088	83 076	106.4
00 Žive životinje	22 434	113.2	4 516	5 198	115.1
01 Meso i prerada mesa	103 157	109.0	20 070	20 532	102.3
02 Mliječni proizvodi i jaja	52 125	105.2	8 937	9 028	101.0
03 Ribe i prerađevine od ribe	18 460	114.1	2 548	2 297	90.1
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	58 396	105.8	9 727	11 866	122.0
05 Povrće i voće	67 957	106.7	13 187	14 450	109.6
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	12 028	107.3	2 349	1 767	75.2
07 Kafa, čaj, kakao i začini	35 311	102.8	6 624	6 459	97.5
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	16 945	102.1	3 194	4 133	129.4
09 Razni proizvodi za ishranu	39 143	108.8	6 937	7 347	105.9
1 Piće i duvan	79 910	112.9	12 180	12 063	99.0
11 Pića	64 234	110.4	9 000	10 757	119.5
12 Duvan i proizvodi od duvana	15 676	124.4	3 181	1 306	41.1
2 Sirove materije, sem goriva	42 350	113.7	9 410	10 693	113.6
21 Kože sirove i krzna nečinjena	1	300,0 ¹	1	–	–
22 Uljano sjeme i plodovi	1 454	100.6	225	518	230.0
23 Sirovi kaučuk	68	54.6	6	15	255.3
24 Pluta i drvo	4 804	91.9	1 231	679	55.1
25 Celuloza i otpaci od hartije	12	179.1	6	0	1.6
26 Tekstilana vlakna i otpaci	380	68.0	50	34	67.9
27 Sirova đubriva i minerali	3 002	88.0	458	644	140.7
28 Mineralne rude i otpaci metala	24 892	123.5	5 224	6 886	131.8
29 Životinjske i biljne sirove materije	7 737	122.4	2 209	1 918	86.8
3 Mineralna goriva i maziva	255 904	136.5	59 401	40 768	68.6
32 Kameni ugalj, koks i briketi	691	99.9	193	189	98.1
33 Nafta i naftni derivati	171 544	128.1	32 098	33 987	105.9
34 Gas, prirodni i industrijski	9 756	119.6	2 281	2 063	90.4
35 Električna energija	73 914	165.0	24 830	4 529	18.2
4 Životinjska i biljna ulja i masti	13 948	100.1	2 330	2 437	104.6
41 Životinjska ulja i masti	750	147.0	131	114	86.7
42 Čvrste biljne masti i ulja	12 980	98.1	2 178	2 306	105.9
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	218	109.0	21	17	81.4
5 Hemijski proizvodi	227 833	112.0	47 559	52 276	109.9
51 Organski hemijski proizvodi	2 225	95.7	608	587	96.5
52 Neorganski hemijski proizvodi	3 682	105.1	719	861	119.8
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	24 510	108.3	5 021	4 474	89.1
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	76 117	115.6	16 353	19 167	117.2
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	51 049	100.7	9 620	10 192	105.9
56 Đubriva (osim sirovih)	2 249	57.8	853	939	110.0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	3 813	113.4	959	963	100.5
58 Plastične mase u ostalim oblicima	31 966	117.1	6 830	7 956	116.5
59 Hemijske materije i proizvodinigdje nepomenuti	32 221	135.0	6 595	7 137	108.2

Tabela 5. Uvoz Crne Gore po odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2017	Index 2017 2016	Jan-Mar 2017	Jan-Mar 2018	Indeks Jan-Mar 18 Jan-Mar 17
	u hilj. EUR		u hilj. EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	409 606	119.8	77 758	88 451	113.8
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	318	131.0	49	55	113.3
62 Proizvodi od kaučuka	21 345	120.2	4 435	4 282	96.6
63 Proizvodi od plute i drveta	25 160	124.3	4 699	5 186	110.4
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	32 751	101.0	6 713	7 033	104.8
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	21 257	114.3	4 065	3 977	97.8
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	107 994	127.5	20 737	23 085	111.3
67 Gvozđe i čelik	67 813	138.7	12 153	17 946	147.7
68 Obojeni metali	17 398	114.9	3 638	4 491	123.4
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	115 570	111.4	21 270	22 396	105.3
7 Mašine i transportni uređaji	552 498	104.7	108 025	146 266	135.4
71 Pogonske mašine i uređaji	8 201	18.4	2 135	24 335	300,0 ¹
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	51 077	123.8	7 178	10 300	143.5
73 Mašine za obradu metala	4 084	152.4	1 145	462	40.4
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	93 777	144.2	21 999	19 256	87.5
75 Kancelarijske mašine i za AOP	22 738	91.6	4 392	6 424	146.2
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	73 426	110.0	17 016	15 067	88.5
77 Električne mašine, aparati i uređaji	127 679	98.3	19 632	28 821	146.8
78 Drumska vozila	162 750	120.9	32 959	40 394	122.6
79 Ostala transportna sredstva i opreme	8 766	48.3	1 569	1 208	76.9
8 Razni gotovi proizvodi	295 491	105.8	61 748	65 928	106.8
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	21 093	132.5	3 754	4 538	120.9
82 Namještaj i djelovi	53 051	104.7	8 917	9 989	112.0
83 Predmeti za putovanja	7 855	105.6	1 741	2 013	115.6
84 Odjeća	73 286	106.0	16 882	17 262	102.3
85 Obuća	37 714	103.5	12 181	10 820	88.8
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	18 128	97.0	3 387	3 120	92.1
88 Fotoaparati, časovnici	5 966	117.9	893	1 132	126.8
89 Razni gotovi proizvodi	78 399	103.3	13 992	17 053	121.9
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	7	0.3	–	2	–

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od primarnog značaja za brojne institucije koje kreiraju ekonomsku politiku, kao i za donošenje odluka na nivou države i pojedinih subjekata. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa, nacionalnih računa, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, preduzećima za istraživanja tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „*European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods*“, vezane za *EXTRASTAT*:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010,
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), 4. revizija. Šifra svakog proizvoda klasifikovanog je tako da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri – grupu, četiri – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Ivan LAKOVIĆ

Tel. +382-20-223 435

e-mail: contact@monstat.org